

Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem: Kvalitetsindikatordefinisjon

Varighet på fastlegeavtaler	
1. Definisjon	Median og gjennomsnittlig avtalevarighet på kommunens fastleger målt i år.
2. Sektor	Primærhelsetjeneste
3. Fagområde	Kommunale helse- og omsorgstjenester
4. Type	Struktur
5. Dimensjon av kvalitet	Samordnet og preget av kontinuitet
6. Måleområde	
Godkjenning	
7. Dato publisert første gang	24.03.2021
8. Revisjonshistorikk	1.0 mars 2021 – etablert som ny kvalitetsindikator 2.0 mars 2022 oppdatert navn på datakilde 3.0 mai 2024 – ny datamodell FLO med endret tidspunkt for uttak av data
Faglig begrunnelse/målsetting	
9. Begrunnelse for valg	<p>Et av hovedelementene i fastlegeordningen er at innbyggerne får en fast allmennlege å forholde seg til for å gi kontinuitet i tjenesten (1). Evalueringen av fastlegeordningen viste at dette er et av de viktige elementene for å oppnå tjenester av god kvalitet (2)</p> <p>Indikatoren viser varigheten på fastlegeavtaler. Kommuner med vedvarende lav avtalevarighet og høy utskifting kan ha en utfordring knyttet til å tilby innbyggerne stabilitet og kontinuitet i lege-pasient forholdet.</p> <p>Forskning viser at kontinuitet gir bedre samarbeid mellom lege og pasient, med større opplevd tilfredshet for begge parter. Kontinuitet gir bedre forebygging, mer omfattende behandling, og mindre dobbeltbehandling. Det er også vist redusert dødelighet blant eldre pasienter. Kontinuitet reduserer spesialistbesøk, sykehusinnleggelse, legevaktbesøk og bruk av alternative behandlere (3).</p> <p>Abelsen m.fl. gjennomførte en studie i 2015 hvor de analyserte varigheten på fastlegeavtalene i kommunen. Resultatene viste at det var stor variasjon mellom kommunene i varigheten på avtalene. Et av funnene var blant annet av avtalevarigheten var økende med kommunistørrelsen. (4)</p>
10. Målsetting	Målsettingen er at man ønsker at avtalene varer så lenge som mulig for å sikre kontinuitet i lege-pasient- forholdet.
11. Begrepsavklaringer	<p>Fastlege: Fastlønnet eller næringsdrivende allmennlege med en eller flere avtaler om fastlegetjeneste med kommunen.</p> <p>Fastlegeavtale: Individuell avtale som inngås mellom kommune og fastlege (1).</p>
Beregning av indikator	
12. Hovedmåltall	Median varighet på fastlegeavtaler målt i antall år Måltall 1: Median varighet på fastlegeavtaler målt i antall år
13. Andre måltall	<p>Måltall 2: Gjennomsnittlig varighet på fastlegeavtaler målt i antall år</p> <p>Måltall 3: Antall avtaler som er med i beregningen</p> <p>Måltall 4: Antall nye avtaler siste år</p> <p>Måltall 5: Median avtalevarighet på ubesatte avtaler (avtaler uten fast lege)</p> <p>Måltall 6: Gjennomsnittlig avtalevarighet på ubesatte avtaler (avtaler uten fast lege)</p> <p>Måltall 7: Antall avtaler uten fast lege</p>
14. Klassifikasjoner og kodeverk	Variabler fra data om fastlegeordningen (FLO).
15. Presiseringer rundt utvalg	<p>Utvalget er hentet fra Helfos system for å administrere fastlegeordningen (FLO).</p> <p>Data fra og med 2023 er levert etter ny datamodell. Tallene i ny datamodell hentes ut første dag i måneden, mens de i gammel datamodell ble hentet ut siste dag i måneden. Denne indikatoren viser dermed nå status per 1. desember det aktuelle året, mens den tidligere viste status per 31. desember. Grunnet overgang til ny datamodell kan det forekomme avvik mellom tallene som publiseres i mai 2024 og tidligere publiseringer. Historiske data vises etter ny datamodell.</p>

	Ved beregningen av varighet i denne indikatoren tas det utgangspunkt i både avtaler som er aktive ved årsslutt og de som har blitt avsluttet i løpet av det aktuelle året. Beregningsmetoden avviker fra friggitt statistikk i dashboard med Fastlegestatistikk - Helfo - for helseaktører , hvor det kun tas utgangspunkt i aktive avtaler ved årsslutt.
16. Teknisk beregning og bearbeiding av datagrunnlag	<p>Helfo registrerer alle nye og avgåtte fastleger etter beskjed fra den enkelte kommune, og endringer på disse. FLO er dermed den nasjonale kilden på antall fastleger nasjonalt, regionalt, kommunalt og kontor.</p> <p>Eventuelle feil og avvik håndteres på en prioritert måte av Helsedirektoratet og Helfo.</p> <p>Datagrunnlaget inneholder alle fastlegeavtaler, med start og sluttdato. Det er kun avtaler fra og med innføringen av fastlegeordningen (1.5.2001) som er med i beregningen.</p> <p>Beregningen av indikatoren tar utgangspunkt i alle avtalene som enten er aktive eller avsluttes det aktuelle året vi beregner avtalevarigheten for. Besatte og ubesatte avtaler ble beregnet hver for seg, ved bruk av samme metode.</p> <p>Nedenfor presenteres hvordan håndteringen av datamaterialet ble gjort for året 2015 som eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Startdato for avtalene er definert som: <ul style="list-style-type: none"> ○ Startdato for alle avtalene som er inngått fra innføringen av fastlegeordningen i 2001 og til og med 01.12.2015 • Sluttdato for avtalene er definert som: <ul style="list-style-type: none"> ○ Faktisk avtaleslutt for de avtalene som avsluttes i løpet av det året vi ser på (01.01.2015 – 01.12.2015) ○ For avtalene som har en sluttdato senere enn 01.12.2015, er sluttdatoen satt til 01.12.2015, slik at hele det aktuelle året tas med i beregningen
17. Nivå for publisering	Nasjonalt, fylke, kommune og kommunegrupper etter innbyggertall.
Datainnsamling/datakilde	
18. Datakilde(r)	FLO – Helfos saksbehandlingsløsning for fastlegeordningen
	Helfo registrerer alle nye og avgåtte fastleger etter beskjed fra den enkelte kommune, og endringer på disse.
19. Publiseringsfrekvens	Datakilde: Kontinuerlig
	Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem: Årlig
20. Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven LOV-2011-06-24-30 § 3-2 og fastlegeforskriften FOR-2012-08-29-843 samt lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 2-1c fjerde ledd og forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen FOR-2012-08-29-843
Tolkning av tallene	
21. Sammenlignbarhet over tid og sted	Resultatene er sammenlignbare over tid og mellom kommunene.
22. Feilkilder og usikkerhet	
23. Særskilt informasjon for tolkning av denne indikatoren	<p>1) Avtalevarigheten er ikke korrigerert for vikarbruk.</p> <p>2) Nye avtaler siste år med i beregningen av avtalevarigheten.</p>
24. Relaterte indikatorer	
Publisering	
25. Publiseringsarenaer	www.helsedirektoratet.no
Referanser	
26. Referanser	<p>1. Forskrift om fastlegeordning i kommunene: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-08-29-842?q=forskrift%20fastlegeordningen</p> <p>2. Evaluering av fastlegeordningen, EY og Vista Analyse https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fastlegeordningen-er-evaluert/id2667485/</p> <p>3. Hansen , Kristoffersen, Lian og Havorsen (2014): Continuity of GP care is associated with lower use of complementart and alternative medical providers: a population-based cross-sectional survey, BMC Health Services Research 14:629</p>

- | | |
|--|--|
| | <p>4. Abelsen, Gaski og Brandstorp (2015): Varighet av fastlegeavtaler, https://tidsskriftet.no/2015/12/originalartikkel/varighet-av-fastlegeavtaler</p> <p>5. Forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-08-29-843</p> <p>6. Pasient- og brukerrettighetsloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63?q=pasient%20og%20brukerrettighetsloven</p> <p>7. Helse- og omsorgstjenesteloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30?q=helse%20og%20omsorgstjenesteloven</p> |
|--|--|